

Číslo: 3665-15317/2020/Buč/371150205

NEOPODSTATNENOSŤ NÁMIETOK K SPRÁVE O MIMORIADNEJ ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLE

č. 2/2020/P

Mimoriadnu environmentálnu kontrolu (ďalej len „kontrola“) vykonala Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Stále pracovisko Nitra, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „Inšpekcia“), ako príslušný odborný kontrolný orgán – orgán štátneho dozoru podľa ustanovenia (ďalej len „ust.“) § 9 ods. 1 písm. a) a ust. § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa ust. § 32 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“). Počas kontroly a pri vypracovaní správy o mimoriadnej kontrole sa postupovalo podľa zákona o IPKZ a primerane v súčinnosti so zákonom č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole“).

A. Časová os

Predchádzajúce kontrolované

obdobie:	23.3.2017 – 22.3.2019
Posledná kontrola:	14.3.2019 – 9.5.2019
Kontrolované obdobie:	23.3.2019 – 22.1.2020
Začatie kontroly:	22.1.2020
Prvé miestne zisťovanie:	22.1.2020
Vypracovanie správy:	3.3.2020
Doručenie správy:	4.3.2020
Vypr. neopodstatnenosti:	22.5.2020
Dor. neopodstatnenosti:	25.5.2020

B. Kontrolné zistenia

1. Podmienka II.A. 1.9

Ak povolenie neobsahuje konkrétne spôsoby a metódy zisťovania, podmienky a povinnosti, postupuje sa podľa príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Zistený stav **Nedodržané**

Opis **Áno**

Inšpekcia zistila, že prevádzkovateľovi boli dňa 29.11.2019 dodané prasničky (podľa bodu č. 3 z časti I. *Použité podklady*) určené na následné oprasenie v počte 471 ks, tým došlo k navýšeniu množstva prasníc v prevádzke a teda k prekročeniu prahovej hodnoty -

projektovanej kapacity uvedenej v *Prílohe č. 1* k zákonu o IPKZ, v kategórii 6.6. písm. c) *Intenzívny chov hydiny alebo ošípaných s miestom pre viac ako: 750 ks prasníc* t. z., že prevádzkovateľ bez predošlého oznámenia Inšpekcii zmenil povolený spôsob chovu - výkrm (chov ošípaných nad 30 kg) na chov prasníc. Prevádzkovateľ uskutočnil zmenu činnosti v prevádzke v rozpore s vydaným integrovaným povolením, keďže to neobsahovalo kategóriu 6.6. písm. c), vzhľadom k tomu, že v prevádzke bolo dovtedy množstvo chovaných prasníc pod prahovou hodnotnou 750 ks. Vo vydanom integrovanom povolení je uvedené takéto využite jednotlivých chovných hál:

Pôrodná: určená pre prasnice (hala BI - 80 ks ošípaných; hala B2 - 64 ks ošípaných)

Jalováreň – brezáreň: určená pre prasnice (hala C1 - 240 ks ošípaných; hala C2 - 220 ks ošípaných)

Výkrm (hala A1 - 880 ks ošípaných; hala A2 - 880 ks ošípaných; hala A3 - 880 ks ošípaných; hala D - 660 ks ošípaných; 4 – 10 kancov)

Dochovňa - predvýkrm (hala B3 – 1 000 ks ošípaných; hala C3 – 1 000 ks ošípaných)

Počas miestnej obhliadky Inšpekcia zistila, že aktuálne využitie jednotlivých chovných hál je takéto:

Hala A - oddiel A1: predvýkrm; **A2:** prasnice a predvýkrm; **A3:** prasnice

Hala B - oddiely B1 až B3: prasnice

Hala C - oddiely C1 až C3: prasnice

Hala D - oddiely D1 až D3: prasnice, **D4:** kančín.

Prevádzkovateľ poskytol Inšpekcii údaje o množstve ošípaných v prevádzke k 31.12.2019 – 1 015 ks prasníc; 14 kancov; 4 183 ks ošípaných do 30 kg (predvýkrm). Počas miestnej obhliadky, vykonanej dňa 22. 01. 2020, bolo v prevádzke naskladnených – 976 ks prasníc; 14 kancov; 4 302 ks ošípaných do 30 kg (predvýkrm). Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že prevádzkovateľ porušil ustanovenie § 26 ods. 1 písm. a) zákona o IPKZ, cit.: „*vykonávať činnosť v prevádzke v súlade s vydaným povolením*“, keďže naskladnením prasničiek došlo k prekročeniu prahovej hodnoty 750 ks prasníc chovaných v prevádzke. Prevádzkovateľ porušil aj ustanovenie § 26 ods. 1 písm. e) zákona o IPKZ, cit.: „*ohlásiť inšpekcii vopred každú zmenu činnosti v prevádzke, ktorá sa nevzťahuje na podstatnú zmenu*“, keďže vopred Inšpekcii neohlásil (nepodal žiadosť o zmenu integrovaného povolenia), že zvýšil množstvo chovaných prasníc v prevádzke nad prahovú hodnotu 750 ks a neohlásil, že už v prevádzke neprebíha výkrm ošípaných, ktorý bol povolený. Inšpekcia ďalej konštatuje, že prevádzkovateľ nemal zmenu spôsobu chovu ošípaných (zmenu výkrmu na prasnice) posúdenú z hľadiska zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2. Podmienka II.A.3.1.:

V prevádzke je možné používať:

Suroviny:

- chovný materiál - prasnice, kance a odstavčatá
- krmné zmesi: kompletná krmná zmes pre skorý odstav ciciakov; kompletná krmná zmes pre dojčiacie prasnice; kompletná krmná zmes pre plemenné kance; kompletná krmná zmes pre ošípané vo výkrme do 35 kg živej hmotnosti; kompletná krmná zmes pre ošípané vo výkrme od 35 kg do 120 kg živej hmotnosti; kompletná krmná zmes pre prasnú prasnicu a pre prasničky nad 60 kg živej hmotnosti
- voda

Nebezpečné a pomocné látky:

- nafta
- čistiace a dezinfekčné prostriedky
- veterinárne prípravky a liečivá

Energie:

- zemný plyn
- elektrická energia

Výrobky:

- jatočné ošípané (produkcia bravčového mäsa)

Zistený stav **Nedodržaná v časti výroby**

Opis **Áno**

Inšpekcia počas miestnej obhliadky zistila, že prevádzka od 29.11.2019 slúži na chov prasníc a odstavčiat. Prevádzkovateľ uviedol, že odstavčatá sú z prevádzky presúvané na farmu vo Veľkom Ďure, ktorej vlastníkom a prevádzkovateľom je spoločnosť TEKRO Nitra, s.r.o. Na základe zisteného Inšpekcia konštatuje, že prevádzkovateľ porušil vyššie uvedenú podmienku v časti výroby, keďže výstupom z prevádzky nie sú jatočné ošípané ale odstavčatá, určené na ďalší odchov.

3. Podmienka II.A.5.9.:

Prevádzkovateľ je povinný prevádzkovať technologické zariadenia podľa vypracovaného a schváleného Súboru technicko-prevádzkových parametrov a technicko-organizačných opatrení na zabezpečenie ochrany ovzdušia pri prevádzke zdroja (ďalej len „Súbor TPP a TOO“).

Zistený stav **Nedodržaná**

Opis **Áno**

Inšpekcia zistila, že schválený Súbor TPP a TOO nespĺňa náležitosti uvedené v Prílohe č. 3 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 231/2013 o informáciách podávaných Európskej komisii, o požiadavkách na vedenie prevádzkovej evidencie, o údajoch oznamovaných do Národného emisného informačného systému a o **súbore technicko-prevádzkových parametrov a technicko-organizačných opatrení, keďže** popis zdroja znečisťovania ovzdušia uvedený v Súbore TPP a TOO, nezodpovedá aktuálnym chovným podmienkam na prevádzke, a teda prevádzkovateľ vykonával činnosť v rozpore so schváleným Súborom TPP a TOO.

4. Podmienka II.I.1.:

Zisťovať množstvo vypúšťaných znečisťujúcich látok do ovzdušia podľa schváleného výpočtu jedenkrát ročne.

Zistený stav **Nedodržaná**

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ má schválený postup výpočtu množstva emisií znečisťujúcich látok pre prevádzku rozhodnutím Obvodného úradu životného prostredia Topoľčany č. ŽP OO 2006/00486-St zo dňa 08.03.2006. Po vykonanej zmene (navýšení chovaných prasníc v prevádzke) v rámci stacionárneho zdroja znečisťovania ovzdušia, ku ktorej došlo od 29. 11. 2019 bol prevádzkovateľ povinný predložiť orgánu štátnej správy ochrany ovzdušia - príslušnému Okresnému úradu nový návrh postup výpočtu množstva emisií

na schválenie v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 písm. d) zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov. Keďže prevádzkovateľ Inšpekcii nepredložil rozhodnutie príslušného orgánu ochrany ovzdušia v zmysle vykonanej zmeny, možno konštatovať, že znenie vyššie uvedeného ustanovenia bolo porušené. Prevádzkovateľ pre výpočet množstva emisií z prevádzky použil emisný faktor z *Vestníku MŽP SR č. 5/2008 Všeobecné emisné závislosti a všeobecné emisné faktory pre vybrané technológie a zariadenia*, pre výkrm namiesto emisného faktora pre prasnice, ktorý mal uplatniť za december 2019. Inšpekcia zistené porušenie postúpi na príslušný Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie.

Vyjadrenie prevádzkovateľa, cit.:

„Na základe Vášho listu zo dňa 4.3.2020 (č. 3665-7231/2020/Buč/371150205) Vám posielame následné vyjadrenie ku správe o mimoriadnej environmentálnej kontrole č. 2/2020/P

- Dňa 29.11.2019 bolo naskladnených 471 ks prasničiek (tieto ešte neboli zaradené v kategórii prasnice...) týmto naskladnením sme neprekročili schválené stavy prasníc do 750 ks. Do kategórie prasníc budú zveratá zaradené až po 1. oprasení (plánované marec/apríl). Popri tom sme boli presvedčení, že zmena IP nebude nutná vzhľadom k tomu že sme pôvodne boli veľkým zdrojom pri výkrme, pri chove prasníc sme boli definovaní ako malý zdroj a zostaneme veľkým zdrojom ale už len pri prasniciach.
- Ku takémuto postupu nás viedli opatrenia zamerané na ochranu chovov pred zavlečením nákaz a nepriaznivá zverozdravotná situácia ohľadne Afrického moru ošípaných. Na základe výskytu tohto ochorenia v Českej republike, Maďarsku, Ukrajine a Poľsku a samozrejme neskôr aj na Slovensku a to nie len v diviacej populácii ale takisto v chovoch hospodárskych zvierat-ošípaných sme túto situáciu prehodnotili a zamerali sme sa na oddelenie výkrmu od základného štádia ošípaných. Nákupom prasničiek a ich ďalším odchovom sme chceli jednak špecializovať prácu ošetrovateľov na konkrétne činnosti len pri chove prasníc a zároveň mimoriadne prísnymi opatreniami sme zabezpečili veľmi slušnú prevenciu pred chorobami ako je Africký mor ošípaných, ktorý je pre chovateľov likvidačný. K týmto zmenám sme pristupovali v najlepšej viere že týmto neporušujeme žiadnu časť legislatívy či zo strany živoného prostredia alebo zo strany veterinárnej legislatívy.
- Aktualizácia IPKZ za Kovarce bola odovzdaná ku 20.12.2019 – v tejto IP sme nestihli zabezpečiť aktualizáciu všetkých súborov. Opäť chceme pripomenúť, že vzhľadom ku Africkému moru na území Slovenska sme chceli jednať čo najrýchlejšie...
- V prípade produkcie emisií do ovzdušia sa novším zameraním farmy výrazne zníži tvorba emisií amoniaku v kg za rok – z doterajších maximálnych 36 969,8 kg amoniaku/rok na maximálne 20 866,1 kg amoniaku/rok. Tzn., že touto zmenou výrazne pozitívne prispejeme aj ku problematike kvality ovzdušia a následne zníženie tvorby emisií.

Budeme veľmi radi, keď na naše vyjadrenie bude prihliadané pri správnom konaní. Urobíme všetko preto aby sme Vami vytknuté nedostatky v čo najkratšej možnej dobe odstránili“

Stanovisko Inšpekcie:

Inšpekcia prasničky zaradila ku kategórii prasníc (zákon o IPKZ rozlišuje len kategóriu výkrmových ošípaných a kategóriu prasníc), vzhľadom k tomu, že prasničky majú nároky na ustajňovací priestor, potrebu vody, svetelné podmienky a zloženie krmív príbuznejšie k prasniciam. Z vyjadrenia prevádzkovateľa je zrejmé, že prasničky boli kupované za účelom pripustenia a následného oprasenia, keďže prevádzkovateľ mal záujem prevádzku zamerať a špecializovať na odchov prasníc, teda prasničky neboli určené na výkrm a následnú porážku za účelom produkcie mäsa. Z údajov o chovaných ošípaných, ktoré ste poskytli k 31.12.2019 a z údajov zistených počas miestnej obhliadky je zrejmé, že prahová hodnota určená v zákone o IPKZ pre prasnice bola prekročená chovom prasničiek.

Tvrdenie, ktoré uvádza prevádzkovateľ, že zostane veľkým zdrojom znečisťovania ovzdušia pri chove prasníc je správne, avšak zmena povolenia je nutná vzhľadom k tomu, že došlo k zmene činnosti vykonávanej v prevádzke (z chovu výkrmových ošípaných na chov prasníc) a teda je potrebné aktualizovať opis prevádzky, povolenú projektovanú kapacitu ako aj iné časti rozhodnutia. Zároveň týmto krokom došlo k zmene kategorizácie zdroja znečisťovania ovzdušia, na čo nadväzuje zmena súboru technicko-prevádzkových parametrov a technicko-organizačných opatrení a aktualizácia schváleného postupu výpočtu množstva znečisťujúcich látok z prevádzky.

Inšpekcia uskutočnila obhliadku prevádzky, ktorej účelom bolo overiť si údaje uvedené v „Aktualizácii IPKZ z decembra 2019“, keďže v tomto dokumente prevádzkovateľ uvádza, že v prevádzke sú chované len prasnice, hoci mal povolené vykonávať len výkrm ošípaných a o zmenu povolenia nepožiadala, t. z., že prevádzkovateľ zmenil činnosť vykonávanú v prevádzke bez vedomia Inšpekcie.

Zdôvodnenie neopodstatnenosti námietok:

V súlade s ust. § 11 ods. 2 písm. f) zákona o kontrole Vám Inšpekcia oznamuje, že Vaše „Vyjadrenie k správe o mimoriadnej environmentálnej kontrole č. 2/2020/P“ zo dňa 9.3.2020 doručené Inšpekcii poštou dňa 10.3.2020, nemení skutočnosť, že došlo k porušeniu povinností uvedených v zákone o IPKZ, avšak Inšpekcia zohľadnila námietku prevádzkovateľa vznesenú voči dĺžke protiprávneho stavu. Inšpekcia zároveň konštatuje, že vzhľadom na vyššie uvedené zdôvodnenie neopodstatnenosti Vami podaných námietok k zisteniam uvedeným v správe o kontrole, vypracovala dokument - Dodatok k správe o mimoriadnej environmentálnej kontrole č. 2/2020/P.

C. Podpisy

Za SIŽP:

Mgr. Kristína Bučková

Číslo preukazu: 576

.....

RNDr. Martin Jursa

Číslo preukazu: 495

.....